7/3100

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.ÖKA.0.00/310/4613 26/ 7 / 2004
KONU: Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 08.07.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6355 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'ın tarafıma tevcih ettiği 7/3100 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Soru önergesinde cevaplanması istenilen, ithal edilen mısır ve arpanın tutarı ile bu ithalatın hangi tarihler arasında yapıldığı, başka malların ithal edilip edilmediği, bu malların kimlere satıldığı hususlarının tespiti ancak mükellefin ilgili dönem defter ve belgelerinin vergi incelenmesine konu edilmesi ile mümkündür.

V.U.K.'nun Vergi mahremiyeti ile ilgili 5 inci maddede; vergi muameleleri ve vergi incelemeleri ile uğraşanların, mükellefin ve mükellefle ilgili kimselerin şahıslarına, muamele ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, servetlerine veya mesleklerine müteallik olmak üzere öğrendikleri sırları veya gizli kalması lazım gelen diğer hususları ifşa edemeyecekleri ve kendilerinin veya üçüncü şahısların nef'ine kullanamayacakları genel bir hüküm olarak konmuştur. Söz konusu sırların ifşası, mükellefleri maddi veya manevi zarara uğramalarına, vergi idaresine olan güvenlerinin sarsılmasına ve ticari hayatta rekabet eşitsizliğine yol açabilecektir. Bu sebeple kanunda vergi mahremiyeti sayılmayacak istisnai durumlar tadadi olarak sayılmıştır. Sayılan durumlar hariç olmak üzere, ticari sır niteliğindeki bilgilerin kamuoyu ile paylaşılması hali suç kabul edilmiştir. Bu anlamda vergi mahremiyetinde vurgu kişilere değil kişilerin görevleri dolayısıyla edindikleri bilgiler üzerinedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğünün 96 ncı ve müteakip maddelerinde düzenlenen denetim yollarından biri olan soru önergesi verme yöntemi ise, kanunda belirtilen istisnalardan biri mahiyetinde değildir.

Öte yandan İç Tüzüğün 96 ncı maddesine göre, soru, kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile açık ve belli konular hakkında bilgi istemektir. Mükelleflerin ticari muamelelerine ilişkin bilgiler özel yaşamlarına ilişkindir. Bu sebeple de, söz konusu bilgiler, soru önergesinde savlandığı gibi Meclisin denetiminin engellenmesi amacıyla

değil, Kanun'un amir hükümlerinin yerine getirilmesi amacıyla kamuoyuna açıklanmamıştır.

Türk Ceza Kanununun "Sırrın masuniyeti aleyhine cürümler" kısmında yer alan 198 inci maddesi, kişinin resmi mevki, sıfatı veya meslek ve sanatı icabı olarak öğrendiği, fakat açıklanması halinde zarar doğacak bir sırrı, meşru bir nedene dayanmaksızın açıklanmasını suç kabul eden genel bir düzenlemedir. Bu madde dahi tek başına mükelleflerin hesap ve muamelelerinin meşru bir sebebe dayanmaksızın açıklanmasını yasak olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, mükelleflere ait ticari muamele, hesap ve sırların, kanunlarda sayılan haller hariç olmak üzere, kamuoyuna açıklanması, Anayasal koruma altına alınan özel hayatın gizliği ve kişilerin serbestçe ticari faaliyette bulunmaları haklarının engellenmesine yol açacaktır. V.U.K.'nun 5'inci maddesinin son fıkrasında ise açıklanan bilgilerin ele alınarak, mükelleflerin haysiyet, şeref ve haklarına tecavüz edilemeyeceği, aksine hareket edenler hakkında T. Ceza Kanununun 480, 481 ve 482'inci maddelerindeki cezaların üç misli olarak hükmolunacağı düzenlenmiştir.

Maliye Bakanı 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesine göre Bakanlığın en üst amiridir. Maliye Bakanı soru önergesinde istenilen bilgileri ancak vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar marifetiyle edinebilir. Ancak, yapılan incelemeler neticesinde elde edilen bilgiler Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesine göre vergi mahremiyeti kapsamında olup; kamuoyuna açıklanamazlar.

Belirtilen bu nedenlerle; Maliye Bakanının görevi sırasında veya görevinin gereği olarak mükelleflerle ilgili öğrendiği ticari sırlarları açıklaması mümkün değildir.

Öte yandan, soru önergesinde adı geçen nezdinde, Vergi Daireleri Otomasyon Projesi kapsamında yapılan sorgulama neticesinde, ilgilinin ortak olduğu faal firmaların 2003 hesap dönemine ilişkin olarak 1,143,229,400,000.- TL Kar beyanında bulunduğu, firmanın yatırımları neticesinde ortaya çıkan yatırım indirimi rakamının söz konusu tutardan tenzili neticesinde kurumlar vergisi matrahı oluşmadığı tesbit edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı